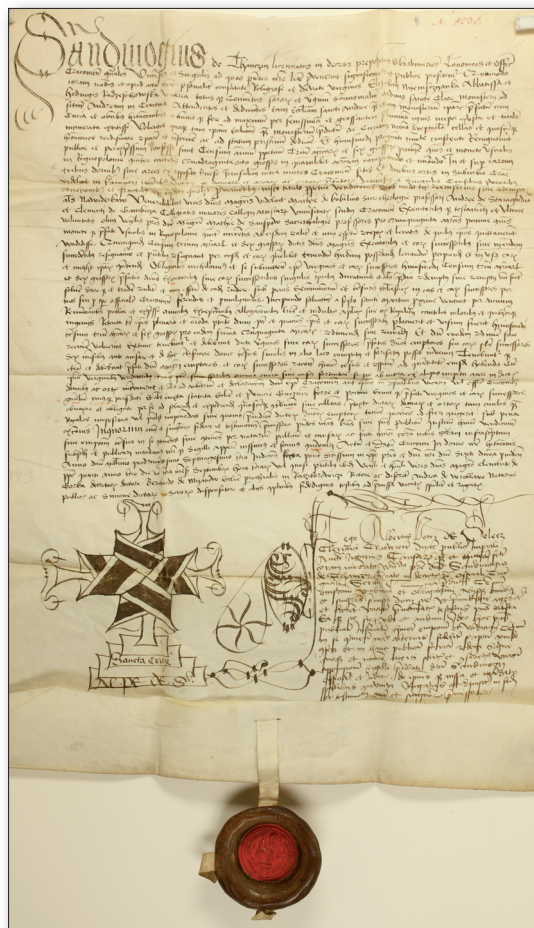

SĘDZIWÓJ Z TĘCZYNA h. Topór (zm. 1479 r.)

Pochodził z bardzo wpływowej możnowładczej rodziny Tęczyńskich. Był synem Jana z Tęczyna, kasztelana krakowskiego, i Barbary córki Zbigniewa z Brzezia, marszałka koronnego, oraz bratem m.in. Andrzeja, kasztelana wojnickiego, Jana zwanego Wojewodziecem kanonika krakowskiego, Stanisława kasztelana wiślickiego.

Studia na Wydziale Sztuk Wyzwolonych Uniwersytetu Krakowskiego rozpoczął w semestrze letnim 1453 r., wpisując się do *Metryki*. Uiscił wtedy pełną opłatę immatrykulacyjną (8 groszy). Bakalaureat *artium* z pierwszą lokatą uzyskał w semestrze letnim 1456 r. W *Liber promotionum* nie odnotowano jego promocji magisterskiej. Wkrótce potem podjął studia na Wydziale Prawa, zdobywając przed połową

października 1460 r. stopień bakałarza dekrétów. W trakcie studiów prawniczych w 1457 r. został kanonikiem katedry krakowskiej. Około 15 października 1460 r. wybrano go na rektora. Urząd ten pełnił przez jeden semestr. Potem kontynuował

Dokument Sędziwoja z Tęczyna z 1473 r. z jego pieczęcią w formie instrumentu notarialnego (AUJ dypl. perg. 200)

studia i w 1462 r. został licencjatem dekretów. W następnych latach niewątpliwie prowadził wykłady z prawa kanonicznego i angażował się w różne sprawy uczelni. Jako wicekonserwator (obrońca) praw i przywilejów uniwersytetu w latach 1470–1471 reprezentował jego interesy w procesach i sporach majątkowych. Na doktora dekretów został wypromowany w marcu 1477 r. przed wyjazdem do Rzymu w związku ze sporem, jaki toczył od 1476 r. o archidiakonat krakowski z Grzegorzem Lubrańskim.

Sędziwój z Tęczyna odgrywał znaczącą rolę w kapitule katedralnej krakowskiej, stale uczestnicząc przez dwadzieścia lat (1457–1477) w jej posiedzeniach. Kapituła dwukrotnie wysyłała go w poselstwach na sejmy w Nowym Mieście Korczynie (grudzień 1461 r.) i Piotrkowie (styczeń 1463 r.) w związku ze sporem o obsadę biskupstwa krakowskiego. W latach 1463–1464 Sędziwój był prokuratorem (zarządcą) majątku kapituły, zaś w 1471 r. w czasie wakansu na stolicy biskupiej w Krakowie po śmierci Jana Lutka z Brzezia zarządzał wraz z kustoszem Janem Wojszykiem bodzentyńskim kluczem dóbr biskupich. Jan Rzeszowski, biskup krakowski, powierzył mu w lutym 1472 r. urząd oficjała generalnego krakowskiego, który sprawował do października 1473 r. Z okresu urzędowania Sędziwoja zachowały się konsystorskie *Acta obligatorium* i *Acta pronuntiationum*. Przez kilkanaście miesięcy w latach 1474–1475 pracował w kancelarii koronnej w charakterze sekretarza królewskiego. Ponadto w 1476 r. pełnił funkcję starosty zamku biskupiego w Lipowcu i należącego doń klucza dóbr. Pozyskał wiele beneficjów i posiadał m.in.: kantorę wiślicką (1464–1479), prepozyturę skalbmierską (1468–1479), kanonię w kolegiacie św. Jerzego na zamku krakowskim (1465–1479), kanonię płocką (1478–1479), prepozyturę poznańską (1479). W Kurii Rzymskiej przebywał dwa lata (1477–1479), zabiegając skutecznie o prowizję papieską na archidiakonat krakowski.

Zmarł między 29 maja a 30 sierpnia 1479 r. w Treviso (na północy Italii) w drodze powrotnej z Rzymu do Krakowa.

CA suppl. 1462–1475 nr 158 przyp. 1, 180, 192; *Annatae e Regno Poloniae saeculi XV (1421–1503)*, ed. M.D. Kowalski, Cracoviae 2002, nr 777, 781, 790, 792; Dembiński Kapituła poznańska s. 644–646; Knappek Akta wg indeksu; J. Kurtyka, *Tęczyńscy. Studium z dziejów polskiej elity możnowładczej w średniowieczu*, Kraków 1997, s. 378, 410–412, 560–562; B. Przybyszewski, *Kapituła krakowska za kanonikatu Jana Długosza (1436–1480)* [w:] *Długossiana. Studia historyczne w pięćsetlecie śmierci Jana Długosza*, Warszawa 1980, s. 31, 46–47, 50, 61, 67–68, 79, 81; I. Sułkowska-Kurasiowa, *Polska kancelaria królewska w latach 1447–1506*, Wrocław 1967, s. 158–159.

Krzysztof Ożóg